Verbruggen, Silvana

Van: hsdekker@solcon.nl
Verzonden: donderdag 29 augustus 2019 14:24
Aan: postbus GRIF
Onderwerp: Informatie voor gemeenteraadsleden
Bijlagen: Infographic.pdf; Veelgestelde vragen over toiletten.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Voltooid

Categorieën: Gezamenlijke Commissie

Geachte mevrouw Collombon,

Op donderdag 5 september spreek ik in bij de Gezamenlijke Commissie voor het agendapunt Lokale Inclusie Agenda. Graag wil ik ter voorbereiding op dit agendapunt aan de fracties informatie sturen over het onderwerp waarover ik in wil spreken. Het betreft de noodzaak voor meer openbare en opengestelde toiletten. Wilt u onderstaand bericht doorsturen naar gemeenteraadsleden van de gemeente Vught?

Bij voorbaat dank.

Met vriendelijk groet,
Hester Dekker

Geachte leden van de gemeenteraad van Vught,

Op donderdag 5 september wordt tijdens de Gezamenlijke Commissie de Lokale Inclusie Agenda besproken. Aan de griffier heb ik gevraagd om in te mogen spreken bij deze commissie over de noodzaak van meer openbare en opengestelde toiletten in de gemeente Vught. Graag stuur ik u hierbij alvast wat informatie toe ter voorbereiding op de commissievergadering.

Met vriendelijke groet,

Hester Dekker
Ambassadeur Toiletalliantie

TEKORT AAN OPENBARE TOILETTEN

HIER KUN JE NAAR DE WC

ECORYS

VRAGENLIJST ONDER 3726 BUIKPATIËNTEN EN MENSEN MET INCONTINENTIE

82% HEEFT SNEL TOEGANG TOT EEN TOILET NODIG VANWEGE EEN MEDISCHE AANDOENING

25% GAAT REGELMATIG, VAAK OF HELEMAAL NIET MEER DE DEUR UIT VANWEGE (VERWACHTE) PROBLEMEN MET HET VINDEN VAN EEN TOILET

NOG EENS **33%** GEEFT AAN EEN ENKELE KEER THUIS TE BLIJVEN VANWEGE DEZE PROBLEMEN.

MEER DAN EEN DERDE (**37%**) ZOEKT REGELMATIG TEVERGEEFS NAAR EEN TOILET. DIT GEBEURT MET NAME IN:

STADSHART *FIETSEN/ WANDELEN* *OV* *AUTO* *BUITENWIJK* *WINKEL*

39% IS DE AFGELOPEN 6 MAANDEN WEL EENS DE TOEGANG TOT EEN TOILET GEWEIGERD

BUIKPATIËNTEN/MENSEN MET INCONTINENTIE MOETEN GEMIDDELD **6-10** MINUTEN REIZEN NAAR EEN OPENBAAR TOEGANKELIJK TOILET

DE MEESTE RESPONDENTEN GEVEN ECHTER AAN **1-5** MINUTEN TE KUNNEN REIZEN NAAR EEN OPENBAAR TOEGANKELIJK TOILET

58% VAN DE RESPONDENTEN MOET BIJ HOGE NOOD LANGER REIZEN NAAR EEN TOILET DAN ZIJ KUNNEN

DIT AANDEEL IS HET GROOTST IN NOORD-BRABANT EN FRIESLAND, EN HET KLEINST IN FLEVOLAND EN ZEELAND

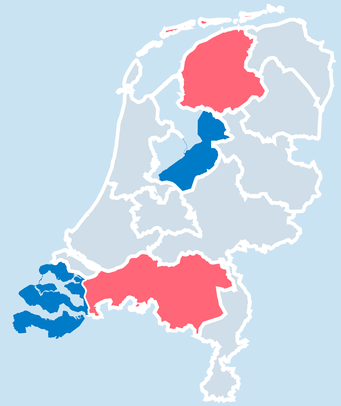

BELANG

WAAROM ZIJN OPENBARE TOILETTEN BELANGRIJK?

- EEN GEBREK AAN OPENBARE TOILETTEN WEERHOUDT MENSEN ERVAN DE DEUR UIT TE GAAN
- VOLDOENDE OPENBARE TOILETTEN VOORKOMT DAT MENSEN GEZONDHEIDSPROBLEMEN ONTWIKKELEN/VERERGEREN (DOOR OPHOUDEN EN MINDER DRINKEN) EN ONGELUKJES
- DE AANWEZIGHEID VAN VOLDOENDE TOILETTEN MAAKT DE OMGEVING (BIJV. BINNENSTAD) AANTREKKELIJKER VOOR EEN LANGER VERBLIJF

EN VOOR WELKE MENSEN IN HET BIJZONDER?

> Midden in het winkelcentrum geen openbaar toilet kunnenvinden en dan te laat zijn voor het toilet, echt heel erg vervelend en super minderwaardig!
>
> Ik kan helaas niet met het OV naar mijn werk. In de sprinters en in de bus zijn geen wc's. Het idee alleen al geeft mij een paniekaanval.
>
> In een bioscoop of luchthaven is het erg moeilijk om aan overige wachtende personen duidelijk te maken dat je problemen met je darmen hebt!

GOEDE VOORBEELDEN UIT HET BUITENLAND

COMMUNITY TOILET SCHEME: SAMENWERKING TUSSEN GEMEENTE EN RETAIL, WAARBIJ BESTAANDE TOILETTEN OPENBAAR TOEGANKELIJK WORDEN

LOKALE REGELGEVING RONDOM HET MINIMUM AANTAL OPENBAAR TOEGANKELIJKE TOILETTEN

GEMEENTEN BOUWEN EN ONDERHOUDEN OPENBARE TOILETTEN EN STELLEN DE TOILETTEN IN HUN EIGEN GEBOUWEN OPEN

BUITENLANDSE PATIËNTVERENIGINGEN HEBBEN EEN PAS OM DE MEDISCHE NOODZAAK VAN HET TOILETBEZOEK DUIDELIJK TE MAKEN

ER ZIJN DUS MEER TOILETTEN NODIG, MAAR OOK:

BETERE ZICHTBAARHEID VAN TOILETTEN, MEER TOILETTEN DIE TOEGANKELIJK ZIJN VOOR MINDERVALIDEN EN SCHONERE TOILETTEN

Veelgestelde vragen over toiletten (en de Toiletalliantie)

Wie zitten er achter de Toiletalliantie?

De Toiletalliantie is een samenwerkingsverband van dertien maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor meer openbare en opengestelde, toegankelijke toiletten. Deze organisaties zijn terug te vinden op https://www.waarkaniknaardewc.nl/over-ons/. Er zijn ook organisaties die de boodschap dat er meer toiletten nodig zijn ondersteunen en uitdragen, maar niet deelnemen in de Toiletalliantie. Die noemen we 'ondersteuners' en die kunt u hier vinden: https://www.waarkaniknaardewc.nl/ondersteuners-toiletalliantie/. Zakelijke samenwerkingspartners ziet u onderaan deze pagina staan: https://www.waarkaniknaardewc.nl. Zij steunen ons financieel of op een andere manier.

Wat is de geschiedenis van de Toiletalliantie?

Bij buikpatiëntenverenigingen en de Maag Lever Darm Stichting (MLDS) leefde al langer het besef dat buikpatiënten vaker en sneller een toilet nodig hebben dan niet-patiënten. Het gebrek aan goede toegankelijke toiletvoorzieningen in Nederland zorgt voor angst voor gênante situaties, voor spanning om op pad te gaan met in vele gevallen eenzaamheid tot gevolg. Tot 2017 werkten zij daarom aan het breder bekend maken van een toiletpas: een pasje dat patiënten kunnen laten zien om snel toegang te krijgen tot een toilet. Echter, zo'n pasje wordt niet breed herkend of erkend. Daarom werden de bakens verzet. Vanaf 2017 werkten de patiëntenverenigingen en de MLDS daarom samen aan de campagne Waarkaniknaardewc.nl met bijbehorende website, met als doel meer toiletten opengesteld of geïnstalleerd te krijgen. In 2018 groeide maatschappelijke steun voor deze aanpak en kreeg de oproep meer en meer podium in de media. Om gemeenten te helpen in hun aandeel van de opdracht om dit te veranderen is door de MLDS '500 meter-norm' gebracht en zijn er adviezen en handreikingen voor gemeenten beschikbaar gemaakt. Ook is samenwerking met de HogeNood app aangegaan. Na de rechtszaak in Amsterdam (waarin Geerte Piening terecht stond voor wildplassen) kwam de belangstelling voor meer toiletten in een

stroomversnelling. De MLDS heeft daarop de samenwerking gezocht met andere maatschappelijke organisaties die ook belang hebben bij meer toiletten voor hun achterban. Uiteindelijk is in de week van Wereldtoiletdag 2018 de Toiletalliantie officieel opgericht. Inmiddels is de inzet verbreed van aandacht vragen voor de problematiek, naar ondersteuning van gemeenten en ondersteuning van lokale burgerlobbyisten, naar eigenstandige landelijke lobby richting politiek, overheid en bedrijfsleve

Wat doet de Toiletalliantie?

We richten ons op drie zaken:

1. Het in beweging zetten van politici en bestuurders om iets te doen aan het tekort aan toiletten;
2. Het onder de aandacht brengen van het tekort aan toiletten en de oplossingen daarvoor via de media;
3. Het helpen van overheden en maatschappelijke organisaties met kennis over het probleem en de oplossingen ervoor;
4. Het overtuigen van grote supermarkt- en winkelketens om toiletten in hun vestigingen open te stellen.

Waarom zijn er meer toiletten nodig?

- Buik- en blaaspatiënten, ouderen, vrouwen en kinderen moeten vaker dan gemiddeld naar het toilet. Die zijn er te weinig, waardoor een kwart van de buik- en blaaspatiënten regelmatig thuis blijft omdat ze bang zijn geen toilet te vinden. Van alle toiletten is slechts één op de drie toegankelijk voor gehandicapten, dus zij blijven misschien nog wel vaker thuis omdat zij geen toilet kunnen vinden.
- Het is gastvrij. Als je thuis gasten ontvangt laat je die toch ook niet bij de buren naar het toilet gaan? Datzelfde zou moeten gelden voor ondernemers, gemeenten en provincies.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

- Het voorkomt overlast door wildplassen. Meer toiletten zal niet alle wildplassen kunnen afvangen, maar kan wel de overlast drastisch verminderen.
- In het buitenland is het allang de normaalste zaak van de wereld. In Frankrijk staat in het kleinste dorp openbare toiletten, in Nieuw-Zeeland, Japan, Singapore en de VS is er zelfs wetgeving die overheden verplicht voor voldoende toiletten te zorgen.

Wat is het verschil tussen een openbaar, een opengesteld en een toegankelijk toilet?

- Een openbaar toilet is een toiletunit die zich bevindt in de openbare ruimte. Denk aan de kleine huisjes (Sanisettes) overal in Parijs. In de meeste gevallen zijn deze toiletunits 24/7 open.
- Een opengesteld toilet is een toilet bij een bedrijf (bijvoorbeeld een winkel, horecazaak of supermarkt) of andere organisatie (bijvoorbeeld een bank, fysiotherapeut, verzorgingstehuis of overheidsgebouw) dat tijdens openingsuren open staat voor passanten. Soms vragen bedrijven hier een kleine vergoeding voor, iets waar we overigens niet voor pleiten. Een andere naam voor opengesteld toilet is ‘semi-openbaar toilet’.
- Een toegankelijk toilet is een toilet dat toegankelijk is voor mensen met een handicap, denk aan rolstoelers en blinden. Soms wordt ook de term ‘invalidentoilet’ of ‘gehandicaptentoilet’ gebruikt. Overigens is het niet-gehandicapten gewoon toegestaan deze toiletten te gebruiken, maar is het netjes om gehandicapten voor te laten gaan als er een rij staat.

Wil de Toiletalliantie het verplichten dat ondernemers hun toilet openstellen?

Nee. We willen wel helpen ondernemers te laten inzien dat het beter is hun toilet open te stellen: het zorgt voor meer aanloop en vooral voor horecazaken voor meer omzet (door mensen die blijven hangen voor een ijsje, kopje koffie of een snack). Ook winkelcentra varen er wel bij als je op meer plekken naar het toilet kan, omdat mensen dan langer blijven en daarmee meer geld

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

uitgeven (zie ook onze factsheet over de meerwaarde van toiletten voor winkeliers en horeca). Zoals Hans van Tellingen van Strabo retailadviseurs zegt: “Zorg voor schone, openbare en toegankelijke toiletten. Uw klanten zullen u dankbaar zijn.”

Hoe vaak krijg je als ondernemer passanten op je toilet?

Dat is natuurlijk moeilijk te zeggen. Eén van de eerste ondernemers met een toiletsticker op haar deur is Renske van Dam, van kleding- en lifestylezaak PuntKomma in Bodegraven. Zij geeft aan dat ze gemiddeld één keer per week iemand krijgt die naar het toilet vraagt. Snackbars en ijscozaken zijn laagdrempeliger om naar het toilet te gaan, maar dat kan dan ook resulteren in flinke omzetstijging, omdat mensen bij deze zaken (bewust of onbewust) uit dankbaarheid sneller iets kopen. Zie ook dit filmpje over Die Nette Toilette in Duitsland.

Hoe overtuig ik horeca en winkeliers om hun toilet open te stellen?

- Voor een (winkel)centrum: hoe meer toiletten, des te langer klanten in een (winkel)centrum blijven. Hoe langer klanten blijven, des te meer geld geven ze uit. Kortom: zorg voor meer toiletten en mensen geven meer geld uit. En dat is goed voor de omzet.
- Voor een café-restaurant: elke toiletbezoeker kan een potentiële klant zijn. Zeker rolstoelers waarderen het zeer als ze bij jou naar het toilet kunnen: omdat er maar weinig rolstoeltoegankelijke toiletten zijn, zoeken zij hun horeca daarop uit. En misschien is die borrel of verjaardag de volgende keer wel bij jou.
- Voor een ijscozaak of snackbar: veel toiletgangers zullen een ijsje of iets anders kopen uit dankbaarheid voor het gebruiken van het toilet. Dus: vergroot je omzet door je toilet open te stellen. Zie ook dit filmpje: https://www.youtube.com/watch?v=JjYqnHkblhE
- Voor een winkel: elke toiletganger is een mogelijke nieuwe klant. Zonder het toilet aan te bieden komt die klant wellicht niet eens binnen, omdat hij of zij naar iets naders op zoek is, of de winkel als te hoogdrempelig ervaart. En koopt de toiletganger niets? Dan is het nog altijd goed voor je reputatie.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

- Echter, we snappen dat niet alle ondernemers hun toilet open willen stellen. Soms zijn de toiletten in de personeelsruimte (waar ook de tassen van het personeel staan, met gevaar voor diefstal door toiletbezoekers), het toilet zit te ver weg, is het te moeilijk bereikbaar en zou iemand mee moeten lopen of is niet representatief. Soms zijn ondernemers ook bang voor teveel bezoekers (zie het antwoord op de vraag 'Hoe vaak krijg je als ondernemer passanten op je toilet?') of voor vieze toiletten. Als je met een ondernemer die deze redenen aanhaalt in gesprek bent, laat dan merken dat je het snapt en dring niet verder aan.

Zijn er extra regels als een winkel, horecazaak of overheidsgebouw zijn toilet openstelt?

Nee, gelukkig niet. Er staat niets in het Bouwbesluit over schoonmaak, voorzieningen of andere zaken over het opengestelde toilet, en de Arbowetgeving is niet van toepassing. Gek genoeg zijn er wel regels voor tijdelijke toiletten op evenementen, maar dus niet voor opengestelde toiletten. Kortom, gelukkig geen wettelijke belemmeringen om het toilet open te stellen.

Hoe zit het met vandalisme bij openbare toiletten?

Dat komt wel voor, helaas. Toiletaanbieders bevelen ook aan dat er zo min mogelijk uitstekende delen in een toilet zitten, en toiletpapier, wasbak en zeep in de wand weggewerkt zitten. De pot zelf kan het beste van staal gemaakt zijn. Sensoren kunnen signaleren als er voor langere tijd iemand in het toilet verblijft, zoals een zwerver, waarna het licht aangaat en de deur open. Door het toilet netjes te houden blijft het ook netjes, maar helemaal voorkomen van schade is, net als bij bushokjes, niet te voorkomen.

Moeten toiletten gratis zijn volgens de Toiletalliantie?

Dat moet niet, maar we raden het wel aan:

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

- Voor opengestelde toiletten: als je geld vraagt voor een toiletbezoek dan koopt je (potentiële) klant zijn dankbaarheid af. Als je je toilet gratis beschikbaar stelt dan toont je bezoeker zijn dankbaarheid wellicht door iets te kopen of later terug te komen. Dat is natuurlijk veel meer waard en ook beter voor je reputatie. Toiletten bij horeca waar je eerst een consumptie moet bestellen en dan pas naar het toilet mag vinden we geen opengesteld toilet. Die neemt de HogeNood-app ook net op in haar database.
- Voor openbare toiletten: de drempel om de toiletten te gebruiken moet zo laag mogelijk zijn om wildplassen af te vangen. De drempel om eerst een bankpas of muntgeld te zoeken is voor veel wildplassers te hoog. In Rotterdam zijn alle openbare toiletunits gratis, en daar heeft de gemeente goede ervaringen mee. Mocht je als gemeente toch geld willen vragen, bedenk dan dat steeds minder mensen muntgeld op zak hebben maar bijna iedereen zijn bankpas bij zich heeft. Mocht je als gemeente oneigenlijk gebruik van openbare toiletten (door bijvoorbeeld zwervers) willen beperken, dan kan je ook toegang geven tot het toilet door toegang te geven na het gebruiken van een pinpas en er 1 cent van af te halen.

Wat is de HogeNood-app?

Dit is een applicatie die je uit de Apple Store en Google Play Store kan downloaden op je smartphone. Deze is al meer dan 100.00 keer gedownload en wordt 3000 keer per week geraadpleegd. In deze app zit een kaartje met daarop alle openbare en opengestelde toiletten in je buurt, inclusief hun voorzieningen, of ze geld kosten en of ze op dit moment open zijn. Kijk voor meer informatie op www.hogenood.nu. Als ondernemer of andere organisatie je toilet aanmelden kan via https://www.hogenood.nu/toiladd.php. Voor vragen over de HogeNood-app kan je terecht bij Hjalmar Duif, hduif@hogenood.nu, 06 54 75 44 70.

Kan ik ook als particulier een toilet aanmelden op de HogeNood-app?

Dat kan. Als je ergens bent en je mag daar naar het toilet, kan je de ondernemer wijzen op de HogeNood-app, maar ook zelf het toilet toevoegen via de + in de app of via

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

https://www.hogenood.nu/toiladd.php. HogeNood controleert dan de aanmelding bij de eigenaar van het toilet. Als die het goed vindt zet HogeNood het toilet in de database.

Kan ik ook mijn toilet thuis aanmelden op de HogeNood-app?

Wij en HogeNood raden dit af, en HogeNood filtert een aanmelding bij een woonhuis er waarschijnlijk ook uit. Dit komt omdat het bij woonhuizen onduidelijk is wanneer het toilet beschikbaar is (u bent waarschijnlijk niet altijd thuis) en het als alibi gebruikt kan worden om binnen te komen (als een soort 'babbeltruc').

Waarom is het handig als jouw gemeente zich aansluit bij de HogeNood-app?

Zoals gezegd kan iedere ondernemer, instelling en overheid zijn toilet aanmelden bij de HogeNood-app. Dat is fijn en laagdrempelig. Echter, niemand heeft dan het overzicht over hoeveel toiletten er zijn en waar ze zich bevinden. Ondernemers verhuizen, instellingen sluiten en overheden krijgen andere openingstijden, waardoor de informatie in de HogeNood-app op termijn niet meer klopt. Als de gemeente een licentie neemt op de database achter de app dan kan een ambtenaar zelf die gegevens controleren en aanpassen, maar ook zelf toiletten toevoegen of verwijderen. Dit zorgt er voor dat ook op langere termijn de openstelling van toiletten in jouw gemeente gewaarborgd blijft. Bovendien wordt deze ambtenaar dan gelijk een aanspreekpunt bij de gemeente waar ondernemers, instellingen, de (toilet)wethouder en de raad terecht kunnen.

Waarom loopt Nederland zo achter met toiletten op andere Europese en westerse landen?

Goede vraag. We denken dat het een samenspel van een aantal zaken is:

- Nederlanders verwachten geen toiletten meer en zijn daarom gestopt met klagen. We accepteren met zijn allen eenvoudigweg dat er een toilettekort is. Gemeenten willen graag reageren op klachten. Die komen echter niet. En omdat die er niet komen spannen zij zich niet vanzelf in om voor meer toiletten te zorgen.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

- In de VS, Japan, Singapore en Nieuw-Zeeland is wetgeving op lokaal, staats- of landelijk niveau waarin staat op welke plekken er openbare toiletten moeten zijn, of dat de gemeente hier zorg voor moet dragen. In Nederland is hier geen wetgeving op. De enige wetgeving die er is gaat over het aantal openbare toiletten in verschillende soorten gebouwen.
- In Frankrijk, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Scandinavië en Duitsland is het voorzien in openbare toiletten bij lokale overheden een gangbare taak en geen sluitpost van de begroting zoals vaak in Nederland het geval is. Verder is in Duitsland het initiatief Die Nette Toilette al sinds 2013 in zwang, en zijn daarbij >250 gemeenten aangesloten.
- In het buitenland zijn de winkelcentra en de supermarkten vaak groter en verder weg van woonwijken, waardoor je er langer verblijft en daardoor vaker een toilet nodig hebt. Die hebben de projectontwikkelaars dan ook bijna altijd ingebouwd. In Nederland doen we veel van onze boodschappen in de wijk in kleinere winkels en kunnen we sneller naar huis om naar het toilet te gaan.

Wat wil de Toiletalliantie bereiken bij de Rijksoverheid?

Met onze partners maken we ons bij het Rijk hard voor drie zaken:

- Het opnemen van de toiletnorm (om de 500 meter een openbaar of opengesteld toilet in centra of drukke voetgangersgebieden, en ook voldoende toiletten in parken en recreatiegebieden) in de Omgevingswet;
- Het verplichten van toiletten in regionale treinen;
- Het invoeren van een nieuw logo voor invalidentoiletten, omdat nog te vaak chronisch zieken worden weggestuurd omdat zij niet-zichtbaar gehandicapt zijn:

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

Wat en waarom de 500 meter-norm?

Uit onderzoek is gebleken dat de helft van de buikpatiënten aangeeft maximaal 5 minuten te hebben om een toilet te bereiken bij hoge nood. Maar een klein gedeelte (17%) slaagt daarin. Volgend uit de bevindingen hebben de onderzoekers dan ook geadviseerd dat er maximaal 500 meter tussen de openbaar toegankelijke toiletten moet zitten. In 5 minuten kan een persoon namelijk 250 meter overbruggen. Bij hoge nood zou je dan in twee richtingen een openbaar toegankelijk toilet moeten kunnen vinden. De onderzoekers bevelen de 500 meter-norm aan in locaties waar meer dan 2.000 voetgangers per dag komen: de zogenaamde verblijfsgebieden. De toiletalliantie heeft deze norm overgenomen in haar advisering die ook wel de toiletnorm wordt genoemd.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

Hoe doet mijn gemeente het?

In vergelijking met het buitenland waarschijnlijk slecht, maar binnen Nederland zijn er grote verschillen. Op de website van EenVandaag kan je voor de vijftig grootste gemeenten van Nederland zien hoeveel inwoners er één openbaar of opengesteld toilet moeten delen.

Welke gemeente doet het goed?

Er is nog geen enkele gemeente die voldoet aan de toiletnorm (om de 500 meter een openbaar of opengesteld toilet in het centrum en in drukke voetgangersgebieden). Bussum (gemeente Gooise Meren) komt hier goed in de buurt dankzij een actie van het centrummanagement, Oldenzaal ook voor haar centrum. Om gemeenten te belonen die goed op weg zijn heeft de Toiletalliantie de volgende gemeenten een aanmoedigingsprijs gegeven:

- Rotterdam: vanwege het uittrekken van eenmalig €2 miljoen voor het installeren van nieuwe openbare toiletunits. Na de prijsoverhandiging heeft de gemeente overigens nog meer geld vrijgemaakt voor toiletunits en een marketingcampagne om ondernemers hun toilet te laten opstellen.
- Oldenzaal: vanwege het openstellen van de toiletten van zo'n twintig horecazaken en winkels in het centrum;
- Hilversum: deze gemeente heeft als één van de eerste gemeenten onderkent dat er een gebrek aan toiletten is in haar centrum en heeft afspraken gemaakt met horeca, extra toiletunits geïnstalleerd en een contract gesloten met een foodcourt voor openstelling van hun toilet;
- Bussum (Gooise Meren): vanwege het openstellen van toiletten in zo'n twintig horecazaken in en buiten het centrum;
- Den Haag: vanwege het structureel uittrekken van €150.000 per jaar in haar coalitieakkoord om extra openbare toiletten te installeren.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

HIER KUN JE NAAR DE WC

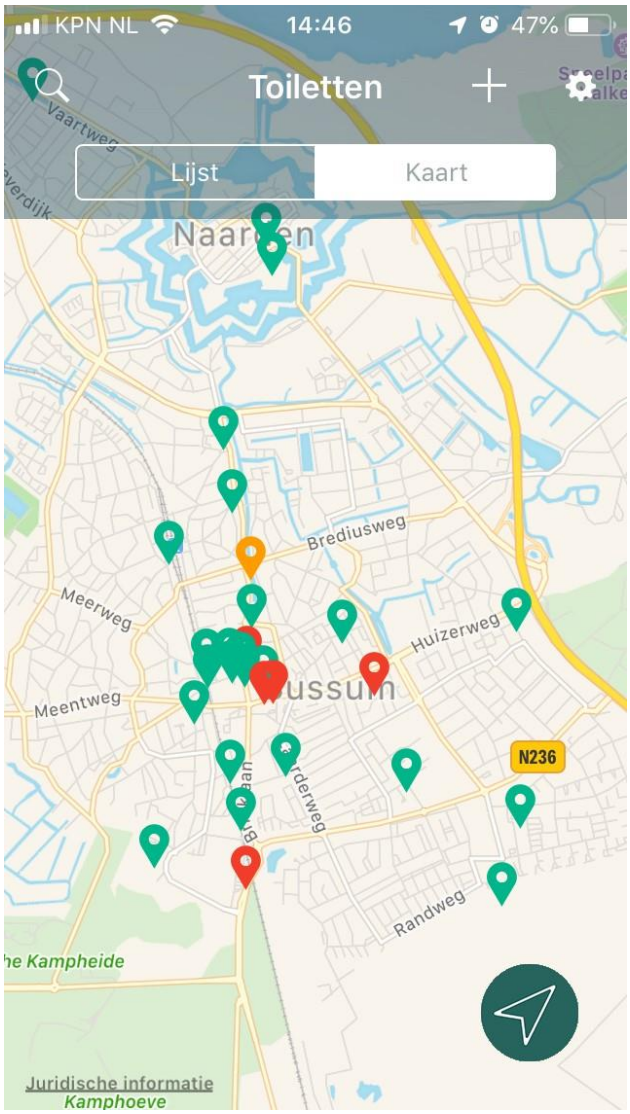

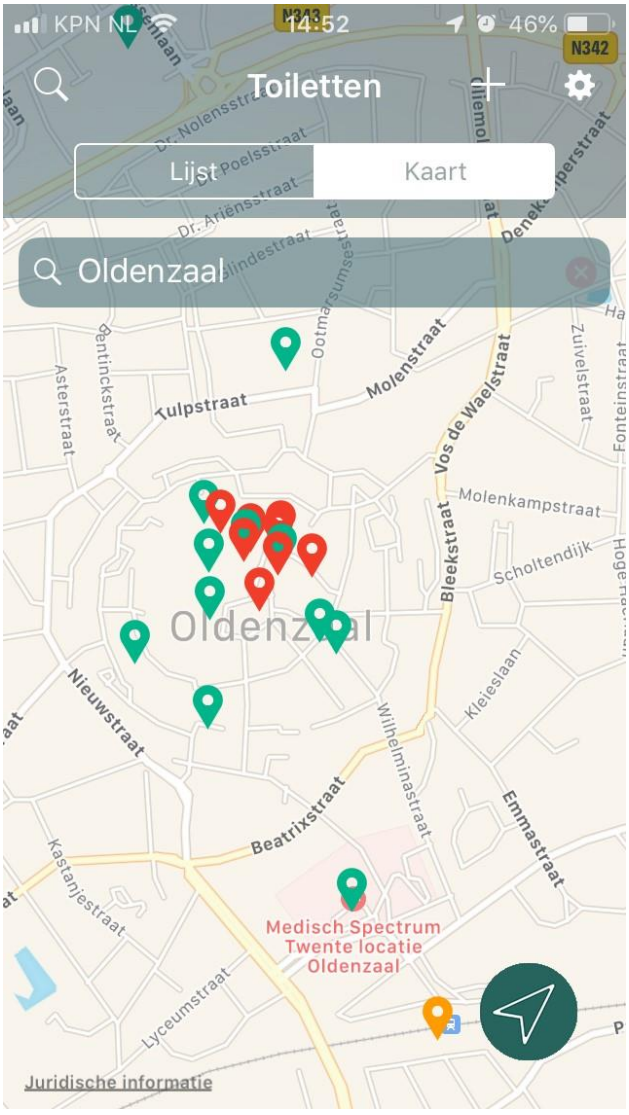

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

Wat is volgens de Toiletalliantie het ideale toilet?

Elk toilet is er één, maar als je het ons dan toch vraagt dan is ons droomtoilet:

- Zelfreinigend: een machine maakt het toilet en de vloer na elke toiletgang automatisch schoon zodat je altijd een schoon toilet hebt.
- Toegankelijk: gemakkelijk in te rijden met een rolstoel en ruimte genoeg voor het verwisselen van een stoma.
- Gratis: sommige buik- en blaaspatiënten zijn chronisch ziek en hebben daardoor een laag inkomen terwijl ze vaak naar het toilet moeten.
- Schoon: hygiëne is voor veel patiënten, ouderen en kinderen cruciaal, en voor iedereen natuurlijk prettig.
- Altijd open: iedereen moet de kans krijgen om naar het toilet te gaan na het op stap gaan (denk aan uitgaanspubliek) of bij het vroeg opstaan (denk aan krantenbezorgers, marktkooplui of bouwvakkers).
- Met prullenbak: niet alleen nodig voor vrouwen, maar ook voor mensen die incontinentiemateriaal of een stoma willen verwisselen.
- Een haakje naast de wasbak: om een jas op te hangen of om een katheder voor blaaspatiënten vast te maken.
- Goed licht: niemand vindt het fijn om in het halfdonker op de wc te zitten, maar voor slechtzienden en bij het verwisselen van stoma- of incontinentiemateriaal natuurlijk erg nodig.

Wat vinden jullie van de toiletpas?

De toiletpas is een klein pasje (formaat bankpas) dat een buik- of blaaspatiënt kan laten zien om snel toegang te krijgen tot een toilet. Dit pasje is voor leden van de CCUVN, SPKS en PDSB (deze organisaties zijn ook aangesloten bij de Toiletalliantie). Dit is wat ons betreft een goede aanvulling maar geen vervanging van meer openbare en opengestelde toiletten. Dit vinden we omdat:

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

- Te weinig toileteigenaren het pasje herkennen of erkennen. Ook na het tonen van het pasje worden mensen nog weggestuurd omdat toileteigenaren niet weten wat ze ermee aan moeten;
- Er is geen wettelijke basis voor het pasje;
- We willen ons liever inzetten voor meer openbare en opengestelde toiletten, want daar hebben ook niet-patiënten iets aan: iedereen moet immers weleens naar het toilet.

Wat vinden jullie van genderneutrale toiletten?

We willen graag dat iedereen zich op zijn gemak voelt als hij/zij/… naar het toilet gaat. Dus als er ruimte is voor een genderneutraal toilet: graag. Maar als genderneutraliteit een voorwaarde wordt in plaats van een aanvulling dan vinden wij dat een stap te ver gaan.

Wat kan ik zelf doen aan het toilettekort?

- Bel of mail met het raadslid waar je op gestemd hebt, leg uit hoe het toilettekort jou hindert in je dagelijks leven en vraag om een gesprek erover. Download de toolkit van https://www.waarkaniknaardewc.nl/toolkit/. In de Handreiking Lokale Lobby in de toolkit staat wat je vervolgens kan doen.
- Kijk of je een lokale vertegenwoordiger vindt van de partijen die lid zijn van de Toiletalliantie. Vraag wat zij er al aan gedaan hebben en ga samen aan de slag.
- Benader de lokale media, leg het probleem uit en vraag of de journalist er een artikel of reportage in ziet. Als je zelf patiënt of gehandicapte bent kan je de journalist vragen eens een uurtje of halve dag mee te lopen om te ervaren hoe het is.
- Kom je er niet uit? Mail ons dan via info@mlds.nl of sietskevandervijgh@mlds.nl.

Wat is een toiletsticker en hoe kom ik daaraan?

Een toiletsticker is een sticker die ondernemers of andere organisaties op hun raam kunnen plakken om aan te geven dat je daar naar het toilet kan zonder iets te kopen of consumeren:

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties:

Je kan deze sticker bestellen via info@mlds.nl. Geef aan hoeveel je er nodig hebt en van welke

soort: mannetje/vrouwtje of mannetje/vrouwtje/rolstoeler.

De Toiletalliantie bestaat uit de volgende organisaties: